

مهارت های فرزند پروری (سنین دبستان)

شبکه بهداشت و درمان چناران
تهیه و تنظیم : خدادادی (کارشناس سلامت روان)
مهرماه ۹۰

فهرست مطالب

۱	فهرست
۲	مقدمه
۳	سه محور مهم در تربیت
۴	شناخت ویژگی ها
۵	تعیین نیازها
۶	تربیت
۸	روشهای تربیت و مزایا و معایب هر کدام
۱۱	نکات مهم در تربیت کودکان
۱۳	راهکارهایی برای افزایش اعتماد به نفس در کودکان
۱۵	منابع

مقدمه :

وقتی در کنار دریا قرار گرفته به امواج خروشان می نگریم و یا هنگامی که در پای صخره ای بلند ایستاده به قله ای سر به فلک کشیده نظاره می کنیم بدون تردید در خود احساس خردی و کوچکی می نمایم . می گویند همانطور که امواج خروشان دریا دل را می لرزاند ، آرامی و سکوت دریا نیز در دل ایجاد رعب و وحشت می نماید .

همه اندیشمندان بر این نکته اتفاق نظر دارند که عمق وجودی انسان از هر اقیانوسی عمیق تر است و عظمت و تعالی انسان از هر قله ی افراشته ای بلند تر و متعالی تر است .

با توجه به این مقدمه به خوبی آشکار می گردد که تربیت انسان نبز پیچیده و دشوار است هر کس نمی تواند خود را مربی بداند ، مربی کسی است که در پرتو عنایات پروردگار به ظرفیت های وجودی انسان پی برده و در رابطه با کار تعلیم و تربیت همه آن ظرافت ها را در نظر گرفته باشد .

از حکیمی پرسیدند : تربیت از چه زمانی شروع می شود ؟ گفت بیست سال قبل از تولد و هرگاه این مدت کافی نباشد بایدش افزون نمود .

بدیهی است که پرداختن به امر تربیت فرزند ، سالها قبل از تولد ، شروع می شود ، آمادگی ذهنی و روانی در زوجین از جمله مسائل مهمی است که بدون تردید در چگونگی تشکیل نطفه ، سلامت جسمی و ویژگی های ذهنی جنین نقش دارد . بسیاری از مسائلی که بعدا مورد توجه اولیاء قرار می گیرد همچون سازگاری عاطفی ، میزان هوش ، قدرت حافظه و یادگیری ، متأثر از این دوره است .

برای بسیاری از شما پذیرفتن اینکه گاهی رفتار مناسبی با کودکانتان ندارید ، سخت است ، اما بیایید برای یک لحظه هم که شده به برخی از مهارت ها و روش های تربیتی که در قبال آنها به کار می گیرید شک کنید . بزرگ کردن یک یا دو کودک دلیلی بر بی نیازی از تجربیات دیگران نیست . یک تربیت موفق مستلزم استفاده از اکثر امکانات از جمله تجربیات دیگران و مطالعه کتاب های مختلف و مشاوره با متخصصان امر است .

کودک و والدینی که از هر نظر کامل باشند وجود ندارند ، کودکان همیشه آنطور که والدین می خواهند ، رفتار نمی کنند و وقتی والدین احساس می کنند که نمی توانند عادات و رفتار فرزندان خود را تغییر دهند در مانده و آشفته می شوند .

سه محور مهم در تربیت :

الف) شناخت ویژگی ها ب) تعیین نیاز ها ج) تربیت

الف) شناخت ویژگی ها :

همانطور در مقدمه گفتیم تربیت قبل از تولد آغاز می شود. از ویژگی های بارز رشد در دوران جنینی، تاثیر پذیری عاطفی - روانی جنین به خصوص از چهار ماهگی است که روح الهی در او دمیده می شود . بررسی های انجام شده حاکی از آن است که جنین پس از چهار ماهگی به طور قابل ملاحظه ای از شرایط عاطفی - روانی مادر متاثر شده ، به خصوص محرک های صوتی ، همچون صحبت کردن ، خواندن های مادر ، گوش دادن مادر به صداها و سرودهای مختلف ، تاثیر فراوانی بر روند رشد و شخصیت او می گذارد .

ما باید خصایص رشدی هر مرحله از رشد کودک را از طریق مطالعه بدست بیاوریم و بر اساس آن ویژگی ها و توانمندی هایی که در هر مرحله از رشد وجود دارد با کودک رفتار کنیم و از او انتظار داشته باشیم . به عنوان مثال :

کودک در سنین دبستان ویژگی هایی دارد که به اتکای آن بهتر می توان به تربیت پرداخت .

۱- هوشیاری : هوشیاری کودک نسبت به امور در این سنین بیشتر است ، که از جهتی

مربوط به شرایط رشد است که رابطه ای مستقیم بین سن و افزایش هوشیاری وجود دارد از سوی دیگر مربوط به دنیای جدید کودک است یعنی مدرسه .

والدین باید این هوشیاری را به حساب آورند و تصور نکنند که او کودک است و نمی فهمد . چه بسیارند کنایات و اشاراتی که والدین در حضور کودک با یکدیگر دارند با این تصور که او کودک است و نمی فهمد . غافل از اینکه کودک در این سنین نکته سنج است و از زیر و بم سخن ها و روابط سر در می آورد .

۲- **کنجکاوى شديد** : کودک در این مرحله شدیداً کنجکاو است در نحوه روابط والدین ، در لباس و پوشش، نشست و برخاست، نوع خواب و استراحت والدین در کنار یکدیگر ، شیوه خنده و شوخی با معلم ، برای او کنجکاوى بر انگیز است .

۳- **سن تمیز** : یک دختر و پسر شش یا هفت ساله می دانند در آینده پدر ،مادر یا همسری می شوند اما از جزئیات آن بی خبرند بنابراین در بازی های خود آن چیزی را تقلید می کنند که از پدر و مادر خود می بینند .

۴- **بازی ها** : کودکان از حدود سنین ۴ سالگی به تماشای بدن و اعضای خود و دیگران می پردازند گویی می خواهند از آن سر در بیاورند از حدود سنین ۷-۵ سالگی این حالت در بچه ها شدید تر می شود ، بنابراین در ۴ سالگی لازم است پسر به همراه پدرش استحمام کند و دختر با مادرش . در هنگام شست و شو حتما شلوار کوتاهی به تن فرزند کنیم ، در سن تمیز، فرزندان خود را وادار کنیم که برای تعویض لباس به اتاق دیگری بروند .

* توصیه تربیتی در این زمینه این است که همیشه دست و فکر کودک را مشغول بدارید و او را به چیزی سرگرم نمایید ، منظور این نیست که میزان مشق یا تمرین ریاضی او را بیشتر کنید بلکه مقصود این است که کار یا وظیفه ای برای او معین کنید و او را به کاری تشویق نمایید مثل: اره کردن و قاب ساختن ، بیل زدن باغچه ، تعمیر ساعت خراب و ...

*از همان کودکی آنها را عادت دهید که پیش چشم شما ، اگر چه در فاصله دور بازی کنند و اگر برای بازی وارد اتاق شدند به آنها حق ندهید که در اتاق را به روی خود ببندند ، همیشه به جاهای خلوت خانه سر بزنید ، خلوت و تنهایی باعث بروز بسیاری از انحرافات می شود .

ب) تعیین نیازها :

- ۱- **نیاز های جسمانی** : نیاز های جسمانی مانند آب ، هوا ، غذای سالم که در صورتی که تامین نشود به مرگ منجر خواهد شد در حالی که اگر نیازهای روانی و اجتماعی ارضا نشود نمی تواند علت مرگ باشد ، لکن بدون تردید بی میلی و عدم تمایل به ادامه زندگی و احساس بی ارزشی و پوچی را در فرد به وجود می آورد .
- * بنابراین به فرزندان کمک کنید تا هر روز تندرست و شاداب به مهد یا مدرسه قدم بگذارد و استراحت کامل ، تغذیه کافی ، لباس و پوشش متناسب با آب و هواداشته باشند.
- ۲- **نیاز به امنیت و نیاز به عشق و محبت دیگران** : کودکان نیاز دارند که رفتارشان همواره مورد توجه ، تایید و تشویق والدین و مربیان واقع گردد . والدینی داشته باشد که بتواند به او اعتماد کند . کودک ملتمسانه نیاز دارد که از گزند زخم زبان ، خشم و پرخاشگری والدین خود مصون باشد .
- ۳- **نیاز به احترام و شان اجتماعی** : انسان موجودی است که نیاز به عزت نفس و برقراری ارتباط مؤثر دارد . بنابراین از همان کودکی به کودک احترام بگذارید تا ضمن افزایش عزت نفس او ، احترام گذاشتن به دیگران را یاد بگیرد .
- ۴- **نیاز به خود شکوفایی** : فراهم کردن زمینه های خودشکوفایی و فعلیت بخشیدن به همه قابلیت ها اساس تربیت است . آنچه انسان می تواند باشد باید باشد .
- ۵- **نیاز به یادگیری و فهمیدن** : نیاز به دانش و فهمیدن در دوران کودکی عموماً بسیار نیرومندتر از دوران بزرگسالی است .
- * بنابراین ، در دوره دبستان کودکان نیاز دارند با سرمایه گرانبهایی که دارند با واقعیت های زندگی آشنا شوند . و تجارب تازه در خانه و خارج از خانه بدست آورند .

ج) تربیت : تجربه های بالینی و آموخته های سالیان دراز نشان می دهد که کودک بدون مساله وجود ندارد ، بنابراین یک خانواده خوب باید به نحوی شایسته مسائل فرزندان خودرا حل کند . در اینجا به اختصار مراحل تغییر دادن رفتار را توضیح می دهیم :

۱- مشکل را تشریح کنید : پیش از هر اقدامی باید رفتار هایی را که می خواهید تغییر دهید ، دقیقا مشخص کنید ، چیزی که شما دقیقا از او می خواهید چیست ؟ کاری که کودکان انجام می دهد و شما را عصبانی می کند را به دقت زیر نظر بگیرید و جدولی تهیه کنید .

۲- در هر زمان بر روی یک مشکل تمرکز کنید : ممکن است وسوسه شوید همه مواردی که را در جدول نوشته اید با هم تغییر بدهید اما در برابر این احساس مقاومت کنید ابتدا یک مشکل را در نظر بگیرید ، آنرا حل کنید و سپس به موارد بعدی بپردازید . در فهرستی که تعیین کرده اید موارد را بر حسب اهمیت بنویسید سپس یکی را که لزوما مهمترین مشکل نیست ، برای کار انتخاب کنید بهتر است کار را با یک مشکل کم اهمیت تر که سریعتر حل می شود آغاز کنید تا در شروع احساس موفقیت کنید .

۳- سخت نگیرید : معمولا مشکلات کودک یک شبه حل نمی شود تغییرات در کودکان و همچنین افراد بالغ به آرامی و مرحله به مرحله ایجاد می شوند . به طور مثال اگر فرزندان قبلا برای رفتن به مدرسه دچار مشکل بوده ، دو سه روزی است که این مشکل برطرف شده است ، انتظار نداشته باشید که قبل از خارج شدن از منزل رختخوابش را هم جمع کند . صبر کنید و حوصله به خرج دهید آن هم به تدریج درست خواهد شد .

۴- هماهنگ و ثابت قدم باشید : شما و همسران باید در مورد مشکل و راه حل مشکل ، پیش از دست زدن به هر کاری اتفاق نظر داشته باشید ، همیشه یک راحل را به اندازه کافی به کار ببرید تا فرصت دست یابی به نتیجه دلخواه را داشته باشید.

✽طبق تجربه ما والدین زود خسته می شوند و بچه ها این را می دانند . اگر والدین مقاوم و استوار نباشند بچه ها به خواسته آنها احترام نمی گذارند چون مطمئن هستند با کمی گریه و اندکی سماجت به هدفشان می رسند .

- ۵- **با دید مثبت نگاه کنید :** در حالی که روی یک رفتار ناپسند کار می کنید و در حال اصلاح آن هستید به او اطمینان دهید که دوستش دارید و به او احترام می گذارید ، اگر فرزندان در مهمانی شلوغ می کند و سپس آرام می شود به او بگوئید رفتار اخیرش را می پسندید ، یک نظر مثبت بسیار ارزشمندتر از خیل انتقادات مؤثر واقع می شود .
- ۶- **روشن و صریح صحبت کنید :** به کودک دقیقاً بگوئید چه می خواهید و چه انتظاری دارید. (به عنوان مثال : علی آقا : همین حالا ما می خواهیم لباس های چرک تو رو جمع کنیم و توی سبد لباس چرک بگذاریم) .

امام صادق (ع) :

" احبوا الصبيان و
ارحموهم"
کودکان را دوست بدارید
و به آنها احترام
بگذارید .

روش های تربیت و مزایا و معایب هر کدام :

۱- **تنبیه و اعمال فشار :** منظور از تنبیه اعمال فشار جسمی یا روحی ، به دنبال رفتار یا اخلاق ناپسندی است که از کسی سر زده است .

*معایب تنبیه :

الف) تنبیه ، رابطه عاطفی بین والدین و فرزند را آسیب می رساند و باعث ایجاد یک واکنش زنجیره ای در جهت تشدید خشونت بین والدین و فرزند می شود در نتیجه والدین مجبور می شوند از تنبیه شدید تر استفاده کنند و نهایتا این والدین هستند که باید تسلیم شوند .

ب) استفاده مکرر از تنبیه ، فرزند را به پنهان کاری می اندازد .

ج) تنبیه ممکن است فرد را خجالتی و مطیع بی چون چرا و یا پر خاشگر و قانون شکن کند.

د) فضیلت عفو و گذشت را یاد نمی گیرد ، همچنین باعث مخفی شدن استعدادهای و خلاقیت ها می شود .

*مزایای تنبیه :

الف) در مواردی که فرزند هرکاری که دلش می خواهد می کند و تصور میکند کسی در برابر او نمی ایستد و به اصطلاح لوس ، خودخواه و بی توجه به حقوق دیگران شده است مقدار حساب شده ای از تنبیه به شکل برخورد منفی به صورت موقتی لازم است .

ب) در مواردی که خطر جدی ای فرزند یا دیگران را تهدید می کند و اصلاح فرزند با روش های دیگر، صرف زمان زیاد و در نتیجه به وقوع پیوستن خطر می باشد ، بهره برداری مناسب از تنبیه لازم است .

۲- **تشکیل عادت :** عادت دادن فرزند به کار مطلوب یا اخلاق مورد نظر از قدیم به عنوان

یک روش تربیتی مطرح بوده است مثل عادت به سحر خیزی ، عادت به سلام کردن ، عادت به تکلم شیوا و مؤدبانه و...

۳- آموزش تذکر: از آنجا که طبع اولیه افراد ، گرایش به خوبی دارد ، روش آموزش روش مفیدی جهت آموختن پسندها و ناپسندهاست . در ارائه آموزش سبک های مختلف بیان را باید در نظر گرفت و بهترین آنها را مورد استفاده قرار داد به عنوان مثال چند " سبک بیان " را ارائه می دهیم .

الف) سبک آمرانه : " علی ، دروغ نگو "

این نوع بیان، فرزند خود را در جبهه مقابل والدین احساس می کند و ناخودآگاه یا خودآگاه به دفاع می افتد .

ب) " علی ! تو چرا دروغ می گویی ؟ یا چرا دروغ گفتی ؟ " این نوع بیان نیز اشکالات بیان شماره الف) را دارد بعلاوه ممکن است فرزند را به انکار نیز وادارد یا پاسخ های سر بالا بدهد .

ج) " اگر دروغ بگویی ، آن گاه تورا در اتاق حبس می کنم " .

این گونه جملات شرطی است ، فرد به جای اینکه با توجه کردن و جدی گرفتن جزای شرط ، به آن عمل نکند و رفتارش را تکرار نکند درصدد این است که چگونه می شود از مجازات فرار کند . لذا مکررا دیده شده که والدین از این قبیل خط و نشان ها می کشند اما فرزند دست از عمل بر نمی دارد .

د) " تو چون دروغ گفتی ، آدم پست و بی ارزشی هستی ! " .

این نوع بیان تاثیر مثبت زیادی ندارد و دارای تاثیرات منفی نیز هست : از قبیل ایجاد عقده های روانی - اجتماعی و انگیزه دار کردن او در جهت اثبات خود به هر طریق . و همچنین تلقین شخصیت پست و منفی او را در رفتار ناپسند ، تشدید و تحریک می کند . (آب که از سر گذشت).

ه) " به نظر من تو از آن جهت نزد همه عزیز هستی که راستگویی ! " .

در این نوع بیان ریشه بعضی موفقیتها تحلیل می شود ، روش بسیار مفیدی هم در آموزش و هم در تعالی شخصیت است . اگرچه در بیان محاسن فرد باید دقت کرد که دروغ گفته نشود و موجب عجب و خود پسندی نگردد .

و) " دروغ نگوئیم . با دروغ ما امکان دارد زندگی دیگران به خطر بیفتد " .

یکی از موفق ترین سبک های آموزش و تذکر این نوع بیان است زیرا اولاً (جبهه بندی در آن نشده است ثانياً) عقوبت قابل فرار نیست ثالثاً) بار عاطفی مناسبی هم دارد .

۴- تعالی شخصیت : یکی از اصیل ترین ، کاربردی ترین و بهترین روش های تربیت ، روش تعالی شخصیت است .

گام های اساسی در روش تعالی شخصیت عبارت اند از :

الف (ریشه یابی اخلاق یا رفتار ناپسند : عوامل درونی و بیرونی را بررسی کنید .
به عنوان مثال چه کسی غیبت می کند ؟ وقتی کسی از درون خود دست به گریبان مشکلاتی باشد ، وقتی خود را با دیگران مقایسه نموده و احساس کهنتری نماید ، کسی که قصد جلب توجه دارد ، کسی که با بیان نقاط ضعف دیگران می زخواهد بر نقاط ضعف خود سر پوش گذارد .

ب) تثبیت شخصیت متعالی : در این مرحله باید با فرزند رفتار بزرگمنشانه داشته و کلیه فضاها به او کرامت و بزرگواری القاء نماید هر چه قدر به او بی احترامی یا توهین شود ، از مسیر تعالی شخصیت دور می شود .

نکات مهم در تربیت کودکان

- ۱- والدین و مربیان باید ساعت هایی از روز را برای پاسخگویی به فرزندان اختصاص دهند .
- ۲- از دستور دادن مستقیم به کودکان خوداری کنیم بگذاریم خودش آن گونه رفتاری را که از او انتظار داریم درک و احساس کند .
- ۳- کودکان را بزور و به طور تحمیلی به کاری مجبور نکنید به خصوص هنگامی که مشغول بازی های مورد علاقه خود هستند . مثلاً بهترین زمان برای خوابیدن ، موقعی است که آنها بر

اثر فعالیت های مورد علاقه شان خسته شده اند ، بنابراین مناسب ترین زمان درخواست از آنان هنگامی است که زمینه های احساس نیاز و علاقه به انجام کاری را در آنها مشاهده کنیم.

۴- ارتباط شدید عاطفی کودک با پدر و مادر ، او را به سوی همکاری با آنان سوق داده و زمینه اطاعت از فرمانهای آنان را فراهم می کند زیرا به تجربه ، ثابت شده که کودکان مطیع تر ، کودکانی بوده اند که مادرانشان در خصلت های زیر از سایرین برتر بوده اند :

الف) کودک را در هر شرایط و موقعیتی پذیرا بوده اند .

ب) با تدبیر و سیاست با وی همکاری می کردند و هرگز اراده خود را با زور به او تحمیل نمی کردند .

ج) به کودکان خود احترام می گذاردند .

د) در عین ابراز محبت قاطع و استوار بودند .

ه) با عدالت و انصاف با آنها رفتار می کردند .

۵- معاشرت های خانوادگی با افراد خوش اخلاق ، متدین ، موجب علاقه به مسائل مذهبی و رشد خصوصیات اخلاقی کودکان خواهد شد .

۶- از کودکان نمی توان انتظار داشت که پیوسته صامت و ساکت و بدون درخواست و سؤال از ما ، در گوشه ای نشسته و فقط درس بخوانند بلکه باید به نیاز روحی و جوشش درونی آنان در این دوران پر انرژی توجه نماییم.

۷- کودک رفتار والدین را به منزله یک پیام تلقی می کند ، پیامی که می رساند چه چیزهایی قابل پذیرش و مطلوب و چه چیزهایی نادرست و نامطلوب است اگر والدین در اجرای خواسته های خود تردید نشان دهند ، یا یک بار رفتاری را بپذیرند و بار دیگر آنرا رد کنند در این صورت فرزندان در یک موقعیت سرگردانی قرار می گیرند.

۸- بگذاریم کودکان خودشان باشند ، والدینی که می خواهند فرزندشان همان شود که خودشان شده اند والدینی که می خواهند بچه هایشان آن چیزی بشوند که آنها نتوانستند ، این گونه والدین انتظار دارند که فرزندانشان شکستهای آنان را جبران کنند به هر یک از اعضای خانواده باید این فرصت و اجازه داده شود تا به عنوان یک فرد تلقی شود و نه به عنوان کسی که دنباله رو تمایلات سایر افراد خانواده است .

۹- بعضی از مواقع این امکان هست که بگذاریم کودکان مسائل مالی را بفهمند ، برای مثال ممکن است موقعیت هایی پیش بیاید که درباره چگونگی مبلغی پول بحث کنیم ، اگر بچه ها بفهمند که مثلا در صورت مصرف پول برای تفریح ،سقف خانه تعمیر نشده می ماند و... این مطلب باید باید به صورت یک واقعیت بی طرفانه و بدون غرض و بد دهنی و کج خلقی عنوان شود . بیان مطلب بدین شیوه بچه هارا به ستیزه جویی وانی دارد و نمی رنجاند و بیشتر مواقع احساس صمیمی تر شدن به آنها دست می دهد .

۱۰- هرگاه خواستید همراه کودک خود پول به مدرسه بفرستید ، آن را درون پاکت بگذارید و روی آن نام و نام خانوادگی فرزندان و دلیل ارسال آن را بنویسید .

۱۱- از دادن پول به فرزندان جهت خرید خوراکی یا چیز های دیگر خوداری کنید ، خوراکی مورد نیاز را می توانید قبلا تهیه و در اختیار او قرار دهید .

© Dennis

راهکارهایی برای افزایش اعتماد به نفس در کودکان :

۱- هرگز به فرزندان نگوئید که اصلا قادر به انجام فلان کار نیستید بلکه باید تشویق کنید که با تلاش و فعالیت ، قادر خواهند بود هر مشکلی را هموار سازند .

۲- حتی الامکان به فرزندان اجازه دهید و آنها را تشویق کنید که کارهای کوچک را خودشان انجام بدهند مانند پوشیدن کفش ، لباس ، جمع آوری وسایل کیف ، آمادگی جهت رفتن به مدرسه ، زیرا اجرای این برنامه ها بنیاد اعتماد به نفس را در آنان پی ریزی خواهد کرد .

۳- والدینی که در حضور دیگران مجال اظهار نظر و ابراز احساسات را به فرزندان نمی دهند اغلب انتظار دارند که آنان در محیط خانه یا کلاس ساکت بوده و تسلیم خواسته های بی

چون چرای آنها باشند ، چگونه از فرزندان خود انتظار دارند که در آینده بتوانند از حق خود دفاع کنند .

۴- ارج نهادن به زحمات فرزندان در امور درسی یا کاری در مدرسه یا منزل از مهمترین عوامل رشد اعتماد به نفس است .

۵- هرگز سخن او را قطع نکنیم و در جمع همسالانش او را مسخره نکنیم .

۶- به شخصیت کودک احترام بگذارید و هرگاه شما و یا سایر افراد خانواده خواستید چیزی از وسایل او بردارید ، از وی اجازه بگیرید تا او نیز احترام به دیگران را بیش از پیش فرا بگیرد .

۷- تجارب موفقیت آمیز کودکان و نوجوانان را افزایش دهید ، وقوع شکست ها و ناکامی ها ی پیاپی به دلیل کمرویی و یا دشواری تکالیف ارائه شده و بالطبع دلسردی ها ی مستمر ، باعث می شود فرزند حس کارایی و ارزشمندی خود را ازدست بدهد.

۸- رفتار مصمم و مطمئن و در عین حال مطلوب کودکان را تقویت نمائید : نظریات محکم وقاطع او را در درباره مسائل مختلف باید محترم شمرد و نیز جرات او را در بیان صریح افکار در شرایط و موقعیت های مختلف تقویت کنید .

۹- برای فرزندان هیچ چیز به اندازه یک لبخند شیرین اطمینان بخش نیست ، در حالی که می خندید سنگین و رسمی او را در آغوش بگیرید و به خاطر داشته باشید تمامی این لبخند ها و در آغوش گرفتن ها به همان اندازه که برای کودکان خوب است برای شما نیز مفید است.

۱۰- بنابراین رفتاری که از فرزند ما سر می زند در واقع سبک زندگی آنان را نشان می دهد که آموختنی و اکتسابی است . آنچه در مورد شخصیت ، عادات و تجربیات و یادگیری کودکان مشاهده می کنیم همه نشات گرفته از محیط زندگی شان است و روش هایی که والدین در قبال فرزندان اعمال می کنند.

منابع

- ۱- شکوفایی شخصیت و روش های آن . سید مجتبی حسینی
- ۲- روان شناسی ، تربیت کودک و نوجوان . نشر انجمن اولیاء
- ۳- پی گیری سازگاری اجتماعی کودکان . ترجمه سیما نظیری
- ۴- علم پراحساس کودک . ترجمه رخسان بقائی یزدی
- ۵- با کودکم چگونه رفتار کنم . دکتر گاربر

شماره مجوز کمیته رسانه: ۷-۷۶۹/۹۰